

Van: [redacted], [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>
Verzonden: 17-03-2026 11:09
Aan: [redacted] <[redacted]@t-diel.nl>,
[redacted]@zonneparkskulenboarch.nl,
[redacted]@bugelhajema.nl,
[redacted]@bugelhajema.nl
CC: [redacted], [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>,
[redacted], [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>,
[redacted], [redacted] <[redacted]@fumo.nl>
Onderwerp: RE: Natuurtoets Skûlenboarch

Beste [redacted] en anderen,

Dank je voor de uitgebreide e-mail met daarin een weergave van het gesprek zoals wij dit afgelopen donderdag met elkaar hadden.

Wij kunnen ons grotendeels vinden in deze tekst maar hebben nog een aantal aanvullingen. Onderstaand vind je de desbetreffende zinssneden vanuit jullie en daaronder onze reactie.

- *"De hoogste prioriteit ligt bij de toelichting op de werkzaamheden bij de bouwplaats (inclusief aanleg kabels over land). Deze toelichting nemen we in deze mail mee."*

Voor ons ligt de prioriteit bij het verkrijgen van een concreet beeld welke mogelijke impact op beschermde soorten het project *als geheel* zal hebben. Dat zijn de werkzaamheden bij de bouwplaats maar zeker ook de impact op lange termijn. Zowel de bouwfase als de gebruiksfase.

-*"Verder hebben we afgesproken dat de natuurtoets wordt aangevuld met nadere onderbouwingen ten aanzien van de effecten van de plaatsing van de panelen ten opzichte van zeearend, meervleermuis, otter en ijsvogel. Zoals besproken dienen de werkzaamheden op de bouwplaats met in achtneming van het bestaande ecologisch werkprotocol te worden verricht."*

Zoals besproken kan uit deze natuurtoets tevens blijken dat een vergunning moet worden aangevraagd van de omgevingswet, onderdeel flora en fauna. Dit geldt in ieder geval voor voornoemde soorten, maar mogelijk ook voor andere beschermde soorten die in het gebied (kunnen) voorkomen.

- *"1.) Aanleg bouwplaats en kabels"*

Graag zien wij hier nader onderbouwd waarom deze werkzaamheden niet verstorend werken. Zoals een toelichting met welk geluid het schieten van de kabels naar verwachting gepaard zal gaan én waarom dat niet verstorend werkt voor de aanwezige soorten. Wij kunnen ons voorstellen dat het schieten van kabels 16 meter de grond in gepaard gaat met geluid en trilling.

Hierbij dient ook mee te worden genomen dat het broedseizoen inmiddels is begonnen (15 maart) en op welke wijze daar rekening mee is gehouden. Ook is voor ons niet duidelijk welke soorten precies worden bedoeld met: *"algemene en vergunningvrije grondgebonden dieren"*. Tot slot merken wij op dat óók voor vergunningvrije dieren alsnog de specifieke zorgplicht uit artikel 11.27 van het Bal geldt.

- *"2. Natuurtoets" - "Daarnaast hebben we afgesproken dat de huidige natuurtoets puur en alleen gaat over het plaatsen van de zonnepanelen en de werkzaamheden op de oever die daarmee samenhangen. Dat maakt de natuurtoets concreter en zonder open eindjes."*

De nieuwe natuurtoets dient óók te zien op de gebruiksfase van de zonnepanelen, dus niet enkel het aanleggen ervan en de werkzaamheden op de kant. Wij benadrukken dat de zonnepanelen niet op het water mogen worden gelegd zonder dat hiervoor wordt beschikt over óf een natuurtoets waaruit blijkt dat dit geen negatieve effecten heeft op de betrokken soorten óf met een omgevingsvergunning onderdeel flora en fauna (!).

Mei freonlike groetnis,

[redacted] J

Jurist

Groene regelgeving
06 [redacted]
[redacted]@fryslan.frl

Van: [redacted] <[redacted]@bugelhajema.nl>

Verzonden: vrijdag 13 maart 2026 16:17

Aan: [redacted], [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>

CC: [redacted] <[redacted]@t-diel.nl>; [redacted] <[redacted]@zonneparkskulenboarch.nl>; [redacted] <[redacted]@bugelhajema.nl>

Onderwerp: RE: Natuurtoets Skûlenboarch

U ontvangt niet vaak e-mail van [redacted]@bugelhajema.nl. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Beste [redacted],

We zetten graag de afspraken die we gisterochtend tijdens ons overleg hebben gemaakt op een rij.

De hoogste prioriteit ligt bij de toelichting op de werkzaamheden bij de bouwplaats (inclusief aanleg kabels over land). Deze toelichting nemen we in deze mail mee.

Verder hebben we afgesproken dat de natuurtoets wordt aangevuld met nadere onderbouwingen ten aanzien van de effecten van de plaatsing van de panelen ten opzichte van zeearend, meervleermuis, otter en ijsvogel. Zoals besproken dienen de werkzaamheden op de bouwplaats met in achtneming van het bestaande ecologisch werkprotocol te worden verricht.

1. Aanleg bouwplaats en kabels

De in de kapmelding vermelde te kappen stukken (zie bijlage) hoeven toch niet te worden gekapt als gevolg van de volgende aanpassingen.

a. Het vlak met aanduiding 343m²

- Verplaatsen van het gebouwtje van 4 x 4 m (trafohuisje) zodat het op de verharde bouwplaats komt te staan. Hiervoor wordt een stuk grond aangekocht.
- Het leggen van kabels van de trafo huisje richting het zuiden onder het aan te kopen stuk grond. Een andere optie is aanleg onder de sloot.

b. Het middendeel met aanduidingen 388m² en 650m²

De bomen op deze plek worden behouden door de kabel door de grond te schieten op een diepte van verschillende meters. Hierdoor is er geen fysieke aantasting van vegetatie/bomen en worden eventueel aanwezige dieren niet verstoort.

In het open stuk tussen 650m² en 143m² (ongeschikt leefgebied, geen mogelijke verblijfplaatsen voor kl. marsters) kan worden gegraven. Een paar dagen van tevoren wordt de vegetatie gemaaid om grondgebonden dieren zoals algemene muizen e.d. de gelegenheid te geven te ontsnappen (en te voorkomen dat die zich hier ophouden), vóórdát er definitief wordt gegraven. Zo wordt voldaan aan de specifieke zorgplicht ten aanzien van algemene amfibieën en grondgebonden zoogdieren.

c. Het hoekje met aanduiding 143m²

Op deze plek is het mogelijk om iets het hoekje om te gaan met de graafwerkzaamheden door een bestaande opening in de groenstrook. Dit maakt de kap van bomen op die plek niet meer nodig.

Door van bovenstaande werkwijze en aanleg van het kabeltracé uit te gaan is er geen sprake meer van kap van bomen en vinden de graafwerkzaamheden slechts plaats op reeds bestaande open plekken. Zodat er geen sprake van negatieve effecten op eventuele verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen. Door de aanwezige vegetatie tijdig kort te maaien worden de eventueel aldaar aanwezige algemene en vergunningvrije grondgebonden dieren de gelegenheid geboden te ontsnappen en voorkomen dat zij zich hier weer gaan ophouden.

2. Natuurtoets

We vullen de natuurtoets aan t.a.v. zeearend, meervleermuis, ijsvogel en otter.

Daarnaast hebben we afgesproken dat de huidige natuurtoets puur en alleen gaat over het plaatsen van de

zonnepanelen en de werkzaamheden op de oever die daarmee samenhangen. Dat maakt de natuurtoets concreter en zonder open eindjes.

In de toekomst is nog de aanleg van recreatieve en ecologische voorzieningen rond de plas voorzien. De toetsing van effecten op beschermde soorten door aanleg van recreatieve voorzieningen zoals fiets en wandelpaden volgt dan later in een separaat traject. Volledigheidshalve geven wij jullie mee dat dit voor een deel al is meegenomen in het huidige werkprotocol (onderdelen C en D).

3. Ecologisch werkprotocol

Voor de overige werkzaamheden op de bouwplaats wordt het eerder opgestelde ecologisch werkprotocol d.d. 24-03-2021 gevolgd (onderdelen planning, werken overdag, en A. Aanleg zonnepark) Daarnaast worden aanvullend maatregelen genomen om broedgevallen van oeverwaluw in losse hopen grond te voorkomen, bijvoorbeeld door de hopen af te dekken of afschrikkende methoden te gebruiken (wapperende linten etc.)

We horen het graag als er nog zaken missen of aanvulling vragen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature] J

[Redacted signature] J (aanwezig [Redacted signature] J)

T: 0592-- [Redacted signature] J M: 06-- [Redacted signature] J

Van: [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>

Verzonden: maandag 9 februari 2026 13:47

Aan: [redacted] | Enber B.V. <[redacted]@enber.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@gmail.com>; [redacted] <[redacted]@hotmail.com>; [redacted] <[redacted]@t-diel.nl>; [redacted] <[redacted]@elix.nl>; [redacted] <[redacted]@elix.nl>; [redacted] <[redacted]@elix.nl>; [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>

Onderwerp: FW: Natuurtoets Skûlenboarch

Geachte [redacted], beste [redacted],

We hebben de natuurtoets gelezen en beoordeeld. Onze opmerkingen en vragen staan in het document in de bijlage.

De conclusie van de natuurtoets is dat er nader onderzoek moet plaatsvinden naar vleermuizen, spechten, kleine marterachtigen, boommarter en grote vos bij kap bomen/verwijderen bosschages/geschikte structuren/waardplanten. Dit zal afgestemd moeten worden met het ecologisch adviesbureau. Er is in de gestuurde natuurtoets niet uitgegaan van het kappen van houtopstanden, waardoor in de conclusie van de natuurtoets staat dat dit nader moet worden onderzocht indien dit wel binnen het planvoornemen valt. Mocht het zo zijn dat er minder bomen worden gekapt dan op het kapmeldingskaartje staat ingetekend (zie bijlage) dan horen wij dit ook graag.

Voor het project als geheel dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de essentiële functie als foerageergebied voor zeearend en meervleermuis/rosse vleermuis/watervleermuis. We hebben in het document ook vragen gesteld over o.a. ijsvogel en otter die (waarschijnlijk) in het gebied voorkomen. Indien er oevers worden aangetast moet er sowieso nader onderzoek naar die soorten uitgevoerd worden.

Dit betekent dat de kapwerkzaamheden, maar ook alle andere werkzaamheden, (nog) niet mogen worden uitgevoerd tot nader onderzoek is uitgevoerd. De kapmelding is daarom op dit moment nog steeds *niet* compleet. Zodra wij van u de nodige gegevens hebben ontvangen, en de melding compleet is, gaat de wettelijke wachtverplichting van 6 weken in die voor een kapmelding geldt. Wij merken hierbij op dat, indien onverhoopt toch wordt gestart met voornoemde werkzaamheden, wij genooddaakt zijn daartegen handhavend op te treden. Wij vertrouwen erop dat het zover niet hoeft te komen.

Voor inhoudelijke vragen over de natuurtoets en de nodige aanvullingen wil ik u vragen om contact op te nemen met mijn collega @ [redacted] (in cc meegenomen).

Hopende u zo voldoende te hebben geïnformeerd en anders hoor ik het ook graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Vergunningverlener Houtopstanden

Adviseur Natuurschoonwet 1928

Team Groene Regelgeving

058 292 [redacted]

[redacted]@fryslan.frl

Werkdagen: [redacted],

[redacted]

Direct houtopstanden-zaken regelen [klik hier](#)

Tweebaksmarkt 52 (besikersadres)

Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden

(058) 292 5925 / provincie@fryslan.frl

fryslan.frl

Van: [redacted] | Enber B.V. <[redacted]@enber.nl>

Verzonden: woensdag 28 januari 2026 16:48

Aan: [redacted], [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>

CC: [redacted] <[redacted]@gmail.com>; [redacted] <[redacted]@hotmail.com>; [redacted] <[redacted]@t-diel.nl>; [redacted] <[redacted]@elix.nl>; [redacted] <[redacted]@elix.nl>; [redacted] <[redacted]@elix.nl>

Onderwerp: Natuurtoets Skûlenboarch

U ontvangt niet vaak e-mail van [redacted]@enber.nl. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Goedemiddag [redacted],

Namens Zonnepark Enerzjyk Skûlenboarch doe ik uw bijgaande natuurtoets toedoen als bijlage voor de kapmelding.

Vanuit de aannemer Elix hebben we begrepen dat u de natuurtoets wil ontvangen om de kapmelding te kunnen beoordelen.

Mochten er vragen zijn dan hoor ik het graag.

Met hartelijke groet,

[redacted]

enber

Crackstraat 3
8441 ES Heerenveen

☎ 085 – [redacted] J

☎ 06 – [redacted] J

@ [redacted] J [@enber.nl](mailto:[redacted]@enber.nl)

🌐 www.enber.nl

ENBER | *funding the future*

De informatie opgenomen in deze e-mail kan vertrouwelijk zijn en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u deze e-mail onterecht ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door deze e-mail terug te sturen. Aan de inhoud van deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. Enber B.V. staat niet in voor de juistheid en volledigheid van deze e-mail. Niet gegarandeerd kan worden dat deze e-mail vrij is van virussen, noch dat deze bij de geadresseerde is overgekomen zonder inbreuk of tussenkomst van onbevoegde derden.

<< Disclaimer >>

Persoansgegevens en privacy

De provinsje Fryslân giet sekuer mei jo persoonsgegevens om en hannelet neffens de Algemene verordening gegevensbescherming en de Uitvoeringswet

Algemene verordening gegevensbescherming. Lês [hier](#) ús Privacyferklearring.

Persoansgegevens en privacy

De provincie Fryslân gaat zorgvuldig om met uw persoonsgegevens en handelt overeenkomstig de Algemene verordening gegevensbescherming en de Uitvoeringswet

Algemene verordening gegevensbescherming. Lees [hier](#) onze Privacyverklaring.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen